

FELSŐ-ZEMPLEN

POLITIKAI ES TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

SZERKESZTŐSÉG:

Hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő:
Kossuth Lajos-utca 34. szám

ELŐFIZETÉSI DÍJ: Egész évre 8 kor,
fél évre 4 kor. negyed évre 2 kor.

— Egyé. szám ára 20 fl. —

Kéziratok nem adatnak vissza.
Bérmegtelen levelek nem fogadtatnak el.

— Nyilt-tér soronkint 40 fl. —

KIADÓHVATAL:

Hova az előfizetések, hirdetési és nyilttér díjak küldendők:
Landesman B. könyvnyomdája.

Tavasza a télben.

Mintha csak fenekestül felfordult volna minden. Nem volt ősz, nincsen tél. A hóesés csak elvéve gyönyörködött. Február irunk a kalendáriumban, tehát még javában kellene a télnek dühöngenie, e helyett tavaszi szellők lengedeznek s eső, folytonos eső szomorítja a látóhatárt.

Ha a téli poesist nélkülözzük is, ha a hófergetegek nem nyújtanak épületes látványt szemeinknek, s ha szánkó nem csilingel, korcsolya nem iringál a tó vizén, mindez nem bírt volna minket arra, hogy mind e költőiesen szép dolgokról e helyen beszéljünk. Sokkal fontosabb az az ok, melyért mi mindezekkel, máskor versben megírt dolgokkal foglalkozunk.

A vetések, a termés az, mely minket ez abnormális időjárás következtében agasz. ez nyomja kezünkbe a tollat, hogy a veszélyre előre figyelmeztessük embertársainkat, hogy készülhessenek, hogy védekezhessenek ellene.

A hórétég — a hol volt is valami — már régen leolvadt a tarlott mezőkről, a folytonos enyhe időjárás megpuhította a talajt s az állandó esőzések megrohasztják mindazt a magot, mit a szorgalmas emberi kéz belé vetett. Veszélyben a termés. Ha az enyhe időjárást fagy váltja fel, akkor kárba veszett minden munka s előlről

kezdheti a gazdaember mindazt, mit ősszel oly sok gonddal, annyi körültekintéssel elvégzett. A munkás ember megtette a kötelességét, elvégzett mindent, amit elvégezni kellett s azután a természet jótékonyágát, melylyel még minden esztendőben felkarolta, várta, várta, hogy munkája gyümölcsét majd a megvédelmezi.

De a természet jószívűsége ez esetben könyörtelenségnek bizonyul. Mert míg egyrészt az enyhe időjárás, a szegény didergők kinjait csökkentette, másrészt a termés veszélyeztetésével ezer és ezer munkás ember szájából veheti ki a falatot.

S így a tavasz a télben minket nem visz költői gondolatokra. Szemeink előtt nem nyílnak illatos ibolyák, s a hóvirág ártatlan fehér színe nem ragad eszményi gondolatokra, a sötét gond a jövőtől való rettegés fojtogatja torkunkat.

Minden felfordult, minden másképpen van mint a hogyan lennie kellene. Az asztronomusok az üstökös járásának tudja be ezt a különbséget a természetnek. A régi időkben az üstökösök láttára a nép háborútól rettegett, manapság csak éhség, drágaság, pusztulás, jár a nyomába.

Ilyen a helyzet napjainkban. Hajszálon függ a jövőnk s az, vajjon a jövő esztendőre lesz a magyarnak kenyere s hogy munkától kérges kezének jutalmát

nem a pusztulás, a végrehajtó dobpergése kíséri, örömteli, vig aratás helyett, nem az ugar föld szomorú látványa sajtolja ki a könnyet szeméből

Igy van az minden földművelő államnál. Ahol a természet a legnagyobb ur, ott a biztos előrehaladás a gazdagodás, a munkát jutalmazó jólét, mindig problematikus lesz. Ott hiába szórja arca kínos verejtékét munkájára, annak gyümölcsét nem okvetlenül élvezi s ezer és egy oka lesz mindenkor rettegni a természet mostohaságától, mely minden törekvését, minden igyekezetét kudarcra jutalmazza.

Az iparos, kereskedő államokban csak nagy természeti katasztrófák hathatnak olyan elementáris erővel, mint a minő hatást gyakorolhat ez az abnormális időjárás hazánkban.

A poetikus tavasz a télben igen sok magyar könnyét, bubánátát, keservét kívánhatja meg. A magyarok istene, ezer esztendeig örködött hazánk fellett, hisszük és reméljük, hogy ezt a keserű poharat is eltolja, szeretett nemzetétől.

Tisztelettel felkérjük azokat a t. előfizetőinket, a kik még hátralékban vannak és a kiknek előfizetése lejárt, hogy azokat mielőbb megújítani illetve a hátralékot kiegyenlíteni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.
A KIADÓHVATAL.

TÁRCZA.

A titok.

— A Felső-Zemplén eredeti tárcája. —

Irta: Pánthy Lajos.

Magas hegyektől körülvevő völgy, melyet kristály vizű csobogó patakocská szel ketté. A hegyoldal hatalmas fenyőkkel borítva; sugár koronájukkal magasan nyulnak az ég felé. A hegy oldalán uri lak áll. Falait sűrűen futja be a zöld folyondár, s még szebbé varázsolja e csinos uri lakot. E helyről belátni az egész völgyet. E lakot egy szerelmes ifju építette s itt éli ifju nevével a boldogság, a gyönyör napjait. . . . A szerelmes szívek a csendet áhitozzák s itt nem zavarja őket a víz csobogásánál, a madarak danájánál egyéb semmi.

Igy elzárva a világtól, oly igen boldogoknak érezték magukat Novákék . . .

Gyönyörűek a nyári esték e helyen.

A fák lombosátora a szellő susogtatja, a patak partjáról a juhász tilinkójának rezgő hangja hatol fel, mellyel összevegyül a fülemile édes danája . . . A pásztortűz világa rezgő aranysávon von keresztül a patakcsán s e világnál egy-egy özike látható, amint szomját oltandó, elhagyja nappali rejtekét: a bozótot. Őt nem zavarja a tűz imbolygó fénye, a tilinkó hangja régi ismerősök ök már; még a gazdája lábánál heverésző kuvasz sem ugatja meg.

Minden a szerelemről beszél e helyen . . .

Novákék órákig elülnek szóltan, egymáshoz simulva, ha már leszállt a csöndes est s csak szívök dobogása, halk sóhajaik jelzik, hogy men-

nyire boldogok, így, egymásmellett, örökre, elválaszthatlanul . . .

Aztán, mikor a hallgatást megúnják, a férfi megfogja az asszonyka kis kezét, szívéhez szoritja, az pedig szerelmityán emeli szeméit urára, ráhajítja szöke fejét mellére s kéjjel szívja be annak vallomását:

— Mily édes, mily szép így az élet . . .

— Azzal együtt élve, kit forrón szeretünk, — suttogják ilyenkor érzéssel a nő ajkai, melyeket a férj egy édes csókkal zár be.

E csókok üdvét mindketten átérzik, e csókok többet fejeznek ki minden szerelmi ömlengésnél.

Ilyennek festették ki képzeletben az életet Novákék, így óhajtották azt leélni: boldogan, meglegedetten, egymásért, egymásnak élve. Csupa ideálimus volt mindkettő s igazán átértett szerelmök pótolta a külvilágot. Nem vágytak innen el, itt jól érezték magokat, s elhatározták, nem is hagyják egyhamar e kis fészket, mely annyi boldogságnak volt szemtanuja.

Hanem a sors mintha megirigyelte volna e határtaian üdvöt s derült egökre sötét borot vont . . .

Novák nem fogadott vendégeket. Beleszeretett a magányba, e szűzi csöndbe; a zaj, a lárma bántotta. Egy szép, derült nyári napon közmegebeszélés folytán átrándultak hozzá barátai s Novák vadászaton rökönzött tiszteletükre.

A csöndes völgyet egyszerre szokatlan zaj verte föl. Puskaropogást, ebek csaholását, hajtók éktelen lármaját verték vissza a sziklabérccek. E zaj egész nap tartott. Félénk, megriasztott özikék száguldottak át a völgyön keresztül, füzete csaholó ebalkától, azt messze maguk mögött hagyva, mely aztán fáradtan, lihegve tért vissza.

E zaj csak estefelé kezdett szünni.

A kürtzóra előjött a társaság s jó vacsora reményében a hegyoldalban bizalmasan füstölő ház felé tartott. Elöl hangos beszélgetés közepette az urak, hátul a kuttyákkal vegyes hajtók csoportja feketélttel megrakodva zsákmánnyal.

Novákné, — miután elrendezett a házbán mindent, — lejött a kertbe, honnan jól láthatta a közelgő csoportot. Háta mögött nemsokára megzördült a bokor s a mint hátrafordult, egy férfi arcot pillantott meg, mely mélyen beesett szemével, — melyeket kék karikák gyűrűztek körül, — sápadt, sóvány arcával, bátran bevált volna kísérletnek is.

Pár pillanat multán előtte állott Moór Gábor. Novákné megborzadt az alak látásától s félelem szállotta meg. Szökni szeretett volna előre, de lábai mintha földbe gyökereztek volna, meg sem bírt mozdulni. Szíve hevesen vert. — Ne menjen Ida, — szólt Moór, amikor látta, hogy Novákné távozni akar, — beszélni akarok magával. Megelőztem a társaságot, tudtam, gondoltam, hogy egyedül találom; ne fosszon meg tehát az alkalomtól, melyet oly régóta keresek.

Idát sértette e hang. Ez az ember keresztnevével szólítja, holott ő férjes asszony s erre soha fel nem hatalmazta. Szólni azonban nem bírt. Mintha roz álma lett volna, halántékán izadságcseppek futottak le. Ez arc volt mindég árnyéka életének. Ez kísérte folyton még lánykorában, bár számtalanszor értésére adta, hogy gyűlöli; ez elől menekült e helyre s már teljesen elfeledte s most ismét elébe tűnik. Olyan mint a bolygófény. Utjába akad folyton, s keserűséget vegyít boldogságába. S most, hogy ismét maga előtt látja ez ellenszenves arcot, majd elájul. Nem tudja lerázn

Az izraelita jótékony nőegylet bálja.

Február hó 12-én este fényes és előkelő vendégsereg töltötte meg az Aranybika szálló dísztermét. A jótékonyág nemes erényét gyakorló Izraelita Nőegylet nemes intencióktól vezérelt elnöksége felkészenve egész melegeivel, szíve egész odaadásával azon van, hogy a jótékonyág oltárán a polgárság minél több és szívesen adott filléréje gyűljön össze. És e cél érdekében, e cél elérésében, az eszközök megválasztásában előkelő helyet foglal el Dr. *Glück Samuné* úrnő, az egyesület elnöknője, akivel vállvetve — s csak a siker minél nagyobb voltának kiküzdésében — dolgozott, fáradt, küzdött az egész táborokar.

A fáradságnak, a tiszta, önzetlennel lelkese-déstől vezérelt működésnek dús és jól megérdemelt gyümölcsét élvezhette a derék gárda. Egytől-egyig, valamennyi, akár csendesen, akár aktíve résztvevő munkatárs elvette a maga méltó jutalmát. Ki tapsban, ki az erkölcsi elégtétel jóleső, meleg érzetével. „Ime, ez az én munkám sikere.”

Előre — és joggal — megígíjoltuk, hogy a siker nem maradhat el. Amint hogy az eredmény úgy erkölcsileg mint anyagilag fényesnek mondható.

Az estélyről magáról kiküldött tudósítónk a következőkben számol be:

Már jóval 8 óra előtt zsufolásig megtelt a terem és az egybegyűlt közönség, melynek sorai-ban ott láttuk előkelőségeink valamennyi tagját — lázas türelmetlenséggel leste a táncot megelőző hangverseny kezdetét. — A műsor első száma a *Zolnay Géza* rajztanár által tervezett és rendezett előképek voltak. *Zolnay* tanár újabb és meglepőbb bizonyosságot tett arról, hogy van érzéke a humor iránt, van inventiója, vannak egészséges és fényes ötletei. A 32 levelű biblia nevezetesebb lapjait mutatták be és előkelő családjaik szemfényé, a kisebb fiúcskák, leánykák voltak megfelelő kosztümökbe bújtatva, a zöld-ász, mak-ász, stb. képviselői. A közönség zajos tapsaira a szerző többször volt kénytelen a lámpák előtt megjelenni, hogy az igazán megérdemelt óvatíót megköszönje.

A műsor második száma volt a „Box és Cox” c. angol vígjáték. Ennek előadásában valóságos exelláltak *Mertens Alfréd* és Dr. *Karcub Gyula* ügyvédjelöltek.

Glück Erzsike kisasszonyt szándékosan tettük a legutóljára, mert oly kedves volt, hogy túlszárnyalta mindkét partnerét. *Mertens* otthonosan mozog a színpadon. *Karcub* dr. nem különben. Nagy és zúgó tapsok jutalmazták a szereplők

nem csekély fáradságát. *Mertens Alfréd* cigányzene mellett énekelte néhány magyar dalt, kedves, behízelgő hangon. A közönség nem tudott betelni a hallgatással és újra és újra felhangzó tapsokkal ráadásra bírta a feltétlenül ügyes énekest.

Schönberger Géza szavalata sem tévesztett hatást. Zichy-Serly „Külföldi temetés” c. melodramát szavalta el meghatóan, a költemény alaphangját megértve, átérzeve. A zongorakíséretet *Spiegel Ödön* dr. látta el művészettel.

Berkovics Sándorné úrnő „Két levél” c. monológot adta elő, annyi közvetlen bájjal és elegantiával, hogy valóban elragadta a közönséget. *Berkovicsné* úrasszony úgy mozog a színpadon, mintha mindig csak ott volna. Ennek a magán-jelenetnek hajszálfinom árnyalatait előadni oly művészet, hogy ahhoz hozzáfogni bátorság kell. De a vállalkozás sikerrel járt. Nagy sikerrel. Zúgó tapsok, kihívás volt a honorárium. És azt méltán megérdemelte.

„*Valami hibája van*” című vígjáték volt a következő műsorszám. *Glück Margit* és *Graf Györgyi* kisasszonyok, *Spiegel Ödön* dr. és *Spatz Ödön* dr. voltak a darab szereplői. Ha van jutalom, ha van elismerés, azt ezeknek a szereplőknek kell juttatni. A műkedvelői színvonalat messze túlszárnyaló előadást produkált ez a négy szereplő. Annyi báj, közvetlenség volt a hölgyek játékában, hogy igazán csak a superlatívusokat alkalmazhatjuk. *Spatz* dr. elevenen mozgott a színpadon és igazi tudós orvos képet nyújtott. *Spiegel Ödön* dr. pedig egyszerűen kabinet alakítást mutatott be.

Spiegel dr. úgyis mint szereplő, úgyis mint a színdarabok rendezője kiváló izlésről, tapintatról és erélyről tett bizonyosságot. Megelégedéssel és elégtétellel tekinthet vissza a kivívott a méltán kiérdemelt sikerre.

Graf Lulu k. a. *Farkas Imre* három sentimentális, bús költeményét szavalta el, hatásosan szép sikert aratva. A kisasszony szerencsésen választott úgy költő mint költemények dolgában. Edgess lényének, megjelenésének megfelelő verseket adott elő, bájosan, közvetlenül, a versek alaphangját és tónusát helyes felfogással és színezéssel, megfelelő hanghordozással előadva. A harmadik költeményt különben *Spiegel* dr. kísérte zongorán a kellő diskretilóval.

Hangverseny után tánc volt reggelig. Az első négyest körülbelül 20 pár táncolta. A zenét *Jancsi* primás kitűnő bandája szolgáltatta. dr. g.

nyakáról, olyan mint a kísértet. Pedig nem vétett neki semmit, csak udvarlását nem fogadta, mert szeretni nem tudta. Urának nem mer szólni, félti e mindenre elszánt embertől . . .

— Ismét csak könyörögni jöttem Ida.

— Menjen! szolt Ida kétségbeesett hangon, — ne üldözzön. Mit vétettem önnek?

— Nem szeret! . . .

— Lehet-e szerelmet valakire ráerőszakolni? Ezt régen tudja s mégis folyton üldöz e vallo-másával. Nem szeretem s nem is szerettem soha!

— Nem szeretett? Nem is szeret Ida? A részvétnek parányi lángja sem ég szívében? Nézze mivé lettem! Úgy nézek ki, mintha most jöttem volna elő siromból. Ijesztő vagyok! S tudja-e Ida, mi tett ilyenre? A szerelem! Az olthatlan, égő szerelem, melyet ön iránt érzek Ida! Nem ural-kodhatok rajta, rabja lettem ez érzelemnek, nincs többé akaratom fölötte: leláncol, lenyűgöz. Nyug-tomat sem lelem, üldöz, mint a vadat a kopók. Csaknem eszemet veszi már. Szánjon meg hát, legyen könyörületes, mentse meg veszendő lelkemet. Érzem Ida, hogy e láng, mely annyira emészti keblemet, megszünné, ha meghallgatna s csak egyszer engedné magát nekem, csak egy-szer engedné meg, hogy ölelhessem, hogy égő keblemre vonhassam s véresre csókoljam ajkait. Aztán elmennék Ida végképen, el messze s többé vissza sem jönnek . . .

Novák né az utolsó szavakból, — melyek egy örült, felfeszült agynak lehettek gondolatai, — semmit nem hallott, mert füleire tapasztá kezeit s elfordult a perzselő tekintet elől, mely már majd az örületbe kergette őt is. Mikor pedig Moór karjait érezte dereka köré fonódni, felsikol-tott s menekült le a völgybe. Lent a hegy lábánál

ura erős karjai fogták fel. Alig tudott állni a lábán; reszketett egész testében. Novák azt hitte, hogy a futás fásasztotta ki s lankasztotta el annyira Ida-t, megfedte. Mikor felérték a kastélyhoz s lád nem látta sehoh üldözőjét, visszatért jökedve s mosolygó arccal vezette be vendégeit.

A hangulat a vacsora alatt élénk volt. A jó bor megoldotta a nyelveket s egyik díkező a másikat követte. Jobbnál jobb vadászkalandok, adomák hangzottak el a tágas teremben. Moór Gáborral senki sem törődött. Excentrikus ember-nek ismerték s megnyugodtak abban, hogy haza ment.

Mikor már a nap utolsó sugarai is eltűntek a nyugati hegyek gerince mögött s a tájra fél-homály borult és kezdtek lassan elötünedezni a csillagok az ég sötét kárpitján s a hold is kezdé lassan előretolni sápadt képét, egy lövés hangzott el a hegyoldalban. Oly különösen hangzott ez az esti csendben. A bércek ezerszeresen verték vissza a hangot, mely bejutott a szobába is. Novákné összereszt, arcára ismét sápadtság ült.

És ez estén senki sem tudta a különben vig asszonyt jó kedvre deríteni . . .

— Rosz előérzetem van, felelte amikor le-hangoltságának okát tudakolták.

Hajnamban hozta meg a hírt egy kerülő, hogy Moór urat a „Kečke” sziklánál agyonlőve találta . . .

Az eset felett napirendre tértek az emberek. Más, újabb események jöttek elő, azok foglalkoz-tatták őket. Balesetnek tulajdonították az egészsé-t s sajnálkoztak felette egy ideig, végül elfeledték.

Egyedül Novákné nem tudta elfeledni. Ő tudta csak, hogy nem balesetről van szó, hanem

— **Felelős szerkesztőnk** Dr. *Kállai József* négy heti üdülésre Abbáziába utazik. Távollétének tartama alatt a szerkesztésért kiadóhivatalunk vállalja a felelősséget.

— **Tanfelügyelői látogatás.** *Beregszászy István* kir. tanácsos, tanfelügyelő f. hó 15. 16. és 17. napjain meglátogatta a polgári fiu- és leány-iskolát s a legnagyobb megelégedésének adott ki-fejezést. Különösen a tanítási eredményt találta igen kiválónak s ismételten elismeréssel adózott a tanári karnak fáradságtalan buzgalmaért.

— **Uránia.** A következő előadás e hó 20-án vasárnap tartatik, mely alkalommal *Zolnay Géza* polg. isk. tanár folytatja a „Modern művészetről” irt tanulságos felolvasását; az előadás második száma Japán földjének és népének ismertetése lesz, melyet *Oppitz Sándor* esp. plébános vitetett képek kíséretében mutat be. A legközelebbi elő-adás valószínűleg csak március hó elején tartatik. Ezen előadás is rendkívül érdekesnek ígérkezik, amennyiben *Dévényi Jenő* polg. isk. tanár a cseppfolyós levegőt fogja ismertetni és ezzel kap-csolatban több kísérletet mutat be.

— **Machnyik Elemér tragédiája.** Ismeretlen okból, önkezével vetett véget szép reményekre jogosító életének egy rokonszenves fiatal ember, mely és elszomorító gyászba borítva ezzel szerető szüleit. Ki tudja hol és miben rejlik az indok, amely más megoldást nem engedett találni, mint azt, hogy a fiatal ember az ultima ratióhoz, a fegyverhez nyúljon, meghozva ezzel zaklatott lel-kének áhított nyugalomát? *Machnyik Elemér*, a kassai gazdasági akadémia II. éves hallgatója f. hó 12-én, 20 éves korában, öngyilkosság folytán halt meg szülei házában Vinnán, őszintén meg-síratva szüleitől és barátaitól. Hétfőn e hó 14-én délelőtt 11 órakor volt a temetés, amelyre meg-jelent a környék egész intelligenciája. Eljött a kassai m. kir. gazdasági akadémia köldöttisége is és egy gyönyörű koszorút helyezett a ravatalra. A megható bucsúbeszédet kartársainak egyike tartotta. Lejött Kasáról egy cigány zenekar is, amely — az elhunyt utolsó kívánságához képest — a sirnál *Machnyik Elemér* kedvec dalait húzta el.

— **Választási mozgalmak.** A fővárosi la-pokban olvassuk, hogy kiknek akarja felajánlani a polgárság a nagymihályi kerület mandátumát. Ugy látszik egyeseknek más egyéb dolguk nincs, mint felütni az ujságokat. Még kombináció számba sem jöhetnek a hírek, mert a kerület

öngyilkosságról s bár emésztette a titok, még fér-jével sem merte közölni, pedig érezte, ha meg-osztaná valakivel e titkot, azonnal megkönnyeb-bülne.

. . . Idő múltán, egy júniusi este ismét kint ültek Novákék a kertben. Az égen báránnyfelhők usztak, melyek időnkint eltakarták a holdat; különben minden úgy volt, mint régen, kivéve, hogy a család egy taggal megsaporodott. Egy ideig szóltanul ültek egymás mellett; a nő keblét olykor mély sóhaj hagyta el, melyet a lány szellő felkapott s vitte magával tovább . . .

Novák magához vonta az asszonyt, kezével sápadt arcát, — melyet a hold még sápadtabbá tett, — gyöngéden simogatta, közben szeretetteljes hangon beszélt hozzá:

— Két éve annak, hogy e borut látom arcodon, akkor kérdeztelek, azt felelted, majd egy-szer elmondod. Két éve várom, hogy bánatod okád megmondod nekem. Ugy látom azonban, hasztalan várok. Nincs hozzám bizalmad! Te sorvadsz a titok sulya alatt, engem megöl az aggdóság.

E szavak, melyekből kiértett az aggdóság, de a szemrehányás is, szólásra bírták Idát és el-mondta urának mindazt, mi két év előtt történt.

— Szegény fiu! — szolt Novák részvétell — mennyit szenvedhetett. Holnap meglátogatjuk sirját s rendbe hozatjuk, jó?

Ida felelet helyett átkulcsolta férje nyakát s szenvedélyesen szorította ajkait annak ajkaihoz.

— Mily nemes vagy te! suttogta . . .

A hold egy felhő mögé bujt. A rétről lágy tilinkó hangot hozott feléjük az esti szél . . .

még egyáltalában nem foglalt állást. A való az, hogy a kerület számottevő választói megbízásából *Szentiványi* László málczi nagybirtokos a választókat legközelebb egy értekezletre fogja összehívni, a hol a jelölés dolgában megállapodás fog történni. Bizonyos csak egy, hogy *Czibur* Bertalan — miként maga kijelentette — többé nem hajlandó mandátumot vállalni.

— **Áradás.** A folytonos esőzések folytán a Laborcz, Latorcza, Ondova és Ung áradni kezdenek. Nagyráska, Abara és Mészpest községekben mindennap várják a víz kiöntését. Különös pedig az, hogy a Meteor február 27. és 28-ára erős fagyot jelez és biztosra veszi, hogy lesz jég elegendő mennyiségben.

— **Egy fegyelmi vizsgálat epizodja.** *Latzina* Vilmosné volt nagymihályi óvónő ellen, miként annak idején említettük, a közíg. bizottság fegyelmi vizsgálatot indított. Mint értesülünk a vizsgálat befejezést nyert és a fegyelmi bizottság annak abban hagyását rendelte el. A Latzináné ellen emelt vádak beigazolást nem nyertek és a széles körben megejtett vizsgálat semmi terhelő körülményt nem derített ki ellene.

— **Kereskedelmi bál.** Az elite mulatságok sorát ezidén is a kereskedelmi bál fogja bezárni. A rendezőség költséget nem kímélve, elsőrangú műsor összeállításán fáradozik, úgy hogy biztosra vehető, miszerint méreteiben még a múlt évi páratlan sikerű bált is felül fogja múlni. A múlt évi műsor változtatása kellemetlenségein okulva a rendezőség most már sokkal óvatosabban jár el és a szereplő művészekkel közvetlenül is érintkezésbe fog lépni.

— **Diszközgyűlés.** F. hó 23-án d. u. 2 óra-kor tartja meg a nagymihályi izr. kölcsönös jótékony egyesület diszközgyűlését, a melyre a meghívók e napokban már széjjel is mentek. A napirenden több, az egyesület életébe vágó fontos ügy szerepel, amelynek megvitatásához kívánatos volna a tagok minél nagyobb részvétele. A diszközgyűlést követően este 7 órakor ünnepi lakoma lesz a Csillag szálló éttermében.

— **Hirdetmény.** Nagymihályi község előjárósága közhírré teszi, hogy az iparkamarai kültagok választása 1910. évi március hó 17-én *Gál-szécsen* a község házában lesz megtartva, mely alkalommal a kereskedők közül 1 rendes és 1 pótag, az iparosok közül ugyancsak 1 rendes és 1 pótag lesz választandó.

— **Közgyűlések.** A nagymihályi Kereskedelmi és Hitelbank f. hó 15-én tartotta meg Dr. *Widder* Márk igazg. elnök elnöklése alatt évi rendes közgyűlését. Az évi jelentés felolvasása után a részvényesek köszönetet mondtak az igazgatóságnak, felügyelő bizottságának és a tisztikarnak az elért rekorderedményért. Az igazgatóság mandátuma lejárván, a közgyűlés újabb 3 évre igazgatósági tagokká: Dr. *Widder* Márk, *Weinberger* Arthur, Dr. *Pogány* Gerő, *Brügler* Mór, *Rosenberg* Ignác és *Strömpl* Gábort választotta meg egyhangulag. A szelvények az intézet pénztáránál 35 K.-val már beválthatók.

Ugyancsak e hó 16-án tartotta évi közgyűlését a Nagymihályi Gazdasági Bank is, a részvényesek élénk érdeklődése mellett. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése után a közgyűlés mindkét faktornak a felmentvényt megadta és a tisztikarnak az elért eredményért és a buzgó működésért jegyzőkönyvi köszönetet mondott.

— **Felhívás.** A kir. járásbíróság mint büntető bíróság felhívja az ismeretlen kározt, hogy az 1909. január hó 22-én a Sztáray téren volt *Barnai*-féle vendéglő előtt elvesztett arany karika gyűrűt, amelynek belsejébe „K. E. 1903. szept. 6.” van bevésvé, tulajdonának igazolása mellett, 90 nap alatt vegye át, mert ellenkező esetben a gyűrűt bírói árverésen eladni és a befolyt vételárat káros javára bírói letétbe fogja helyezni.

— **Korcsmárosok figyelmébe.** Adott esetből folyólag a bíróság ítéletileg kimondotta, miszerint a korcsmai üzletekben levő jégszekrény, pohárszék, pult, asztalok és székek, — mint az ipar gyakorláshoz legszükségesebb berendezési tárgyak a végrehajtási novella 2. §-ának 14. pontjában foglalt rendelkezés alapján le nem foglalhatók s végrehajtás alá egyáltalán nem vonhatók.

— **A királyhelmecl bank szerencséje.** A nemrég alakult királyhelmecl Gazdasági Bankot a véletlen kedvezése folytán nagy szerencse érte. A Hazai-sorsjegyek legutóbbi húzásán ugyanis megütötte a 300.000 koronás főnyereményt, melyvel a bank részvényeinek ára a kétszeresére emelkedett. Mint érdekes epizódot említjük meg, hogy a Gazdasági Bank könyvelője épp azon a napon, mikor a szerencsés főnyereményt jelző sürgöny megérkezett, eladott 25 darabot a bank részvényeiből, képzelhető megdöbbenése, mikor a bank nyereményeiről — mely öt egy kis vagyontól fosztotta meg — értesült. Nemrég egy beregszászi ember vitte el a Hazai bank sorsjegyeinek 600.000 koronás főnyereményét.

— **Gazdák figyelmébe.** Az 1900. évi XVI. t. c. 8. §-a értelmében minden gazdasági munkás után évi 1 kor. 20 fillért tartozik a gazda az orsz. gazdasági munkás és cselédségely pénztár javára a községi vagy városi előjáróságnál befizetni. E járulékok közadók módjára hajthatók be s még akkor is teljes összegükben fizetendők, ha a cseléd évközben elhagyta szolgálati helyét, de legalább egy hónapig alkalmazásban állott. A befizetések legkésőbbi határideje ápr. 15. az újonnan fogadott cselédek után azonban esedékes a díj már a szolgálatbalépés napján. A járulékok befizetését elmulasztó gazdák megbírságotlathatnak.

— **Királysértésért elítélt polgármester.** *Székely* Elek sátoraljai helyi polgármestert a kassai ítélőtábla királysértésért 10 napi fogházra ítélte. *Székely* Elek a koronázás 40 éves jubileumának hivatalos megünneplésén 1907. jun. 8-án a főjegyző által kitűzetett nemzeti zászlókat a városházáról és a rendőrkapitányi hivatalról bevonatta. A kir. Kuria a Tábla ítéletét helybenhagyta. *Székely* a büntetés elengedéseért kegyelmi kérvényt nyújtott be ő felségéhez, ugyancsak *Székely* felesége is, de a király elutasította.

— **Nem eresztik haza a kiszolgált bakákat.** Bécsből írják: A hadügyminiszter tekintettel arra, hogy Magyarországon az unjonozás kellő időben megtartható nem lesz, rendeletet bocsátott ki, mely szerint az 1907. évi korosztály katonaság 1910. december 31-ig bentartandó. A 3 éves legénység tehát megint december végéig fog szolgálni.

— **A herceg a második osztályban.** A „Határszéli Újság”-ban olvasunk a következő érdekes kis hírt: *Lubomirszky* Kázmér lengyel herceg Magyarországra jött, Aradra utazott és ott egynehány milliós üzletet bonyolított le. A hercegnak azonban meg kellett szakítani az aradi tartózkodását, mert hirtelen hazahívták. A sürgöny vétele után összecsomagolt és kiment a vasúthoz aradi ismerősei társaságában. Azok csodálkozva látták, hogy a dúsgazdag herceg másodosztályú jegyet váltott. Az egyik bizalmasan megkérdezte tőle:

— Fenséged miért nem utazik első osztályban? Hiszen a második osztályban nagyon sokan utaznak és így kényelmetlen az ott tartózkodás.

— Az igaz, hogy kényelmetlen — mondta a herceg — de jövedelmező.

— Hogyan?

— Hát kérem a második osztályon sokkal beszédesebbek az emberek. Rendszerint sok a másodosztályú utasok között a kereskedő. És ezek folyton az üzletről beszélnek. Az ember hall olyan dolgokat is, a melyekből haszna lehet. Én a vonaton már sok jó üzletet kötöttem. De soha se az első osztályban. Ott rendszerint olyan urak utaznak, a kik szerelmi kalandokról beszélnek. A szerelem pedig — rossz üzlet.

Ezt mondta a herceg és beült egy másodosztályú kocsiába. Ugyanakkor beszállott az első osztályba — egy gyalogos hadnagy.

— **Nagymihályi képes lapok** 28 új felvételben darabonként 5 fillérjével kapható *Landesman* B. könyvkereskedésében.

— **Csalódni emberi dolog,** de nem okvetlenül kell. Ha e névre „*RÉTHY*” figyelünk, úgy nem csalódunk, hanem eredeti *Pemetefü-cukorkát* kapunk 60 fillérért, még pedig egy kedvelt régi magyar háziszert, mely köhögés, rekedtség és hutorus bántalmak sok ezer esetében oly kitűnően bevált. De vigyázzon, hogy a doboz és a cukorka minden darabján rajta legyen a „*RÉTHY*” név.

10 koronát takarít meg mindenki, aki öltönyeit **REICH ADOLF** férfi-szabónál Nagymihályon készítteti. Mérték után legnagyobb választék hazai és külföldi valódi gyapjuszövetekben. Legújabb divatu szabás.

Nyilvános számadás

a nagymihályi izr. jótékony nőegylet által f. évi febr. 12-én tartott műkedvelői előadással egybekötött táncestélyéről.

Bevétel . . . . . 940 K 90 f
Kiadás . . . . . 375 K 32 f

Tiszta jövedelem 565 K 58 f

Felülfizettek: *Weinberger* Jenő (Pazdics) 20 K — *Dr. Glück* Samu, *Somogy* József 12—12 K — *Dr. Brügler* Miksa, *Dr. Dick* Sándor (Homonna), *Dr. Fuchs* Ignác, *Gálfalvy* János, *Dr. Guttman* Lipót, *Grosz* Ignác, *Dr. Kállai* József, *Landesman* Vilmos, *Mandl* Lipót (Nagyráska), *Polányi* Géza és neje, *Spiegel* Sámuel, *Stark* Herman, özv. *Spiegel* Bernátné (Budapest), özv. *Weinberger* Sámuelné (Pazdics) 10—10 K — *Dr. Holló* Zoltán, *Dr. Widder* Márk 8—8 K — *Brünn* Mór, *Lefkovic* Kálmán (Sztára), *Dr. Rudali* Izsó (Gálszécs), *Dr. Roth* Mihály (Málca), *Weinberger* Zsigmond 6—6 K — *Dr. Brügler* Bertalan (Budapest), *Brügler* Lajos, *Dr. Holló* Andor (Sajuhely), *Landesman* Lajos, *Löffler* Sándor, *Dr. Lövy* Mór, *Miladinovic* Béla, *Friedman* Mihály, *Glück* Mór, *Dr. Örley* Ödön, *Dr. Preusz* Miklós (Budapest), *Dr. Spatz* Ödön, *Schönberger* Géza, *Weinberger* Arthur (Eger) *Widder* Andor 5—5 K — *Barnai* Andor, *Dick* Sámuel, *Deák* István, *Deák* Jenő, *Dr. Lenorovits* Mihály, *Pollacek* Nándor, *Rosenberg* Ignác, *Schreiber* Jónás 4—4 K — *Berkovics* Sándor, *Brünn* Lipótné, *Bódy* Győző, *Haberfeld* Kornél, *Keller* Dezső, *Schwarz* Miksa (Bodrogszerdahely), *Tolvay* Imre, *Tornai* Arthur (Alsóökörtvélyes), *Landesman* Mór (Varannó) 3—3 K — *Bereznay* János, *Besskó* Ferencz, *Balázs* Lajos, *Blau* Sándor, *Chira* László, *Friedmann* Armin, *Engel* Armin, *Dévényi* Jenő, *Fuchs* Lázár, *Füzesséry* Gyula (Mocsár), *Fröhlich* Gyula, *Grünfeld* Ignác, *Glück* Dezső, *Glück* Lajos, *Ehrenberg* Chaim (Örmező), *Händler* Miksa, *Havas* Dezső (Homonna), *Dr. Hajnal* Dezső (Miskolc), *Klein* Gyula, *Klein* Ignác, *Klein* Menyhért, *Matsenyik* Ede, *Moskovits* Arthur (Pazdics) *Leuchtmán* Lajos, *Ackerman* Gyula, *Reich* Adolf, *Dr. Kellner* Mihály, *Sebestyén* Herman, *Schwarz* Menyhért, *Widder* Bertalan, *Walkowski* Béla 2—2 K — *Brügler* Benjámin, *Jakubovics* Ignác, *Freund* József, ifj. *Goldfinger* Bernát, *Heller* Izsó, *Hercik* Béla, *Koch* Lajos, *Miskovits* Béla, *Sztruhala* János 1—1 koronát.

Az elnökség ezton is hálás köszönetét nyilvánítja egyrészt a nemesszivű adakozóknak, kik adományaikkal a mulatság anyagi eredményét oly kedvezővé tették, másrészt a műkedvelői előadás összes szereplőinek, kik lelkes és sikeres közreműködésükkel az est niveauját, az erkölcsi sikert biztosították. Külön elismerés illeti *Zolnay* Géza tanár urat az előképek igen ügyes rendezéseért és a szép díszletek megfestéseért.

Felelős szerkesztő: **Dr. KALLAI JÓZSEF.**

Hirdetések.

Egy teljesen jó karban lévő

ZONGORA
jutányosan eladó. Cim a kiadóhivatalban.

Bérbeadó lakás.

Egy 3 szobás lakás 2 bejárattal, fűdősobával, esetleg egy 2 szobás lakás mellékhelyiségekkel f. évi május hó 1-étől bérbeadó. Bővebbet *Eichenbaum* Lipótnál Nagymihályon.

Egy teljesen jó karban lévő

eséplőkészlet
jutányos árban eladó.

Érdeklődőknek *Löffler* Noa cég szolgál felvilágosítással.

Eladó ház.

A malom-utca 30. sz. ház telekkel és mellékhelyiségekkel együtt szabad kézből azonnal eladó. Bővebbet *Kalinovszky* Viktor háztulajdonosnál.

MEGHIVÓ.

A „Töketeremesi Takarékpénztár Részvénytársaság“ alapítandó pénzintézet alulírott alapítói a t. részvényeseket ezuton is meghívják **1910. márczius hó 14-én délelőtt 9 órakor** Töketeremesen a Klink-féle vendéglő nagytermében tartandó

alakuló közgyűlésre

melynek tárgysorozata a következő:

1. Az alaptőke kellő aláírás és belizetés által történt biztosításáról meggyőződés szerzése.
2. A részvénytársaság megalakulása iránti határozathozatal.
3. Az alapszabályok megállapítása.
4. A keresk. törvény 183. §-a értelmében az első 3 évre kinevezett igazgatóság bejelentése és ennek tudomásul vétele.
5. A felügyelő-bizottság megválasztása.
6. Az alapítóknak a felmentvény megadása.

Töketeremes, 1910. február 17.

Weinberger Sándor sk.
földbirtokos és nagybérő Töketeremes.

Tahy György sk.
uradalmi tisztartó Töketeremes.

Hazay Géza sk.
gyógyszerész Töketeremes.

Weinberger Arthur sk.
földbirtokos és nagybérő V.-Csemernye.

Scholcz Rezső sk.
áll. főnök Töketeremes.

Berkovics Bernát sk.
kereskedő Töketeremes.

Markovics Mayer sk.
kereskedő Töketeremes.

Burger Mór sk.
kereskedő Töketeremes.

Schreiber Jónás sk.
magánzó Nagymihály.

Dr. Faid Andor sk.
ügyvéd Töketeremes.

Herskovics Jónás sk.
kereskedő Gálszécs.
alapítók.

Goldmann Vilmos sk.
magánzó Nagymihály.

Edelstein és Társa

••••• FÉRFI-RUHA KÉSZÍTŐ •••••
finom-posztó és gyapjuáru-raktár Nagymihály.

Ajánlja magát mindennemű 5

polgári, katonai és papi

RUHÁK

elkészítésére, magyar, francia, angol és német divat szerint.

Nagy raktár hazai gyártmányu és valódi angol ruhaszövetekben.

Férfi-öltönyök mérték szerint valódi angol szövetből készítve 14 frttól feljebb.

➤ ➤ Megrendelések a legrövidebb idő alatt pontosan eszközöltetnek. ➤ ➤

Takarékpénztár minden családban.

„Az embert jómódúvá nem az teszi amit megszerz, hanem amit megtakarít.“

Könnyebb a pénzt megkeresni, mint azt megtartani.

„Takarékosságra az embert már gyermekkorában szoktatni, illetve nevelni kell.“

A takarékosság előmozdítása céljából

házi takarékperselyeket

bocsátunk feleink rendelkezésére, a melyek által még a legkisebb összegek is otthon könnyű módon összegyűjthetők, hogy azok aztán **Persely Betétkönyvbe** helyezve gyümölcsözzenek s így tőkéje gyarapításával, kiki képességéhez mérten vagyonra tehessen szert.

Bővebb felvilágosítással szolgál

a Nagymihályi Gazdasági Bank részvénytársaság.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a Réthy-féle pemetefű

cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk jól és határozottan Réthy-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánpótlás van.

Egy doboz 60 fillér.

Csak Réthy-félét fogadjunk el!

Kapható Nagymihályon Szöllösi Sándor és Tolvay Imre gyógyszerészeknél.

A Kassai Jelzálogbank r. t.

NAGYMIHÁLYI FIÓKJA.

Elfogad betéteket takarékkönyvecskére vagy folyószámlára a legelőnyösebb feltételek mellett.

Váltókat leszámítol és beszed, kamatozó és törlesztéses jelzálogkölcsönöket folyósít.

Vesz és elad értékpapírokat, arany és ezüst pénznemeket, idegen bankjegyeket, szelvényeket díjtalanul bevált.

— Előlegek nyújtása értékpapírokra. —

Foglalkozik az életbiztosítással kapcsolatos takarékbetét üzlettel.

— Átutalásokat bármely külföldi piacra is közvetít. —

➤ Tűz- és betörésmentes safe deposit. ➤

— OSZTÁLYSORSJEGYEK. —

••••• Sorsjegycsoportok alakítása. •••••

Tőzsdei ügyletek és minden egyéb bankügylet gyors és előnyös lebonyolítása.